

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.6.4.2025

Aneta Taradaj
Dyrektor
Gminne Centrum Kultury, Sportu,
Turystyki i Rekreacji
Dzierżązna 4,
95-001 Biała

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/068 – Funkcjonowanie gminnych ośrodków kultury w województwie łódzkim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji, Dzierżazna 4, 95-001 Biała
Kierownik jednostki kontrolowanej	Aneta Taradaj, Dyrektor Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji, od 29 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełniła: Anna Tomczak, Dyrektor Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji, od 7 października 2020 r. do 28 grudnia 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 2-4)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury.2. Prowadzenie gospodarki finansowej gminnych ośrodków kultury.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontroler	Marcin Kuzan, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/27/2025 z 28 marca 2025 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1)</p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji³ co do zasady prawidłowo i rzetelnie prowadziło gospodarkę finansową i realizowało zadania statutowe, jednak w jego działalności stwierdzono nieprawidłowości.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dane w Rejestrze Instytucji Kultury prowadzonym przez Organizatora – Wójta Gminy Zgierz były zgodne ze stanem faktycznym. Opracowany program działania przez Dyrektora został opublikowany na stronie internetowej Gminnego Centrum, natomiast nie opublikowano programu działania Dyrektora pełniącej funkcję do 28 grudnia 2023 r.

Ponadto, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora Regulamin organizacyjny nie został zaopiniowany przez Organizatora oraz nie był aktualizowany, pomimo faktycznych zmian w strukturze organizacyjnej w tym w podziale zadań między poszczególnymi stanowiskami pracy.

Wynagrodzenia były wypłacane pracownikom zgodnie z przepisami prawa oraz wewnętrznymi uregulowaniami. Rekrutacja pracowników, poddanych weryfikacji, nie spełniała jednakże warunków dotyczących jawności ogłoszeń o naborze oraz o wynikach naborów określonych w wewnętrznym regulaminie naboru na wolne stanowiska pracy⁴.

Nierzetelnie wykazano liczbę grup artystycznych w sprawozdaniach z działalności Gminnego Centrum Kultury za lata 2023-2024.

Budynek Gminnego Centrum został właściwie zabezpieczony przed potencjalnymi zagrożeniami, jednak nie w pełni dostosowany był do potrzeb osób niepełnosprawnych, co stanowiło naruszenie § 55 ust. 1, § 71 oraz § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁵.

Gminne Centrum Kultury współpracowało z Gminą i lokalną społecznością (m.in. z sołtysami, kołami gospodyń wiejskich) oraz informowało o prowadzonej przez siebie działalności z wykorzystaniem narzędzi informatycznych (platform społecznościowych, strony internetowej) oraz w sposób tradycyjny (plakaty).

Gospodarka finansowa opierała się na prawidłowo sporządzonych planach finansowych, stwierdzono jednak przypadek braku jego aktualizacji, pomimo zmiany w zakresie przychodów, co stanowiło naruszenie obowiązku określonego w art. 52 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

Ośrodek podejmował skuteczne działania w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie swojej działalności, a przyznane dotacje podmiotowe oraz udzielone dofinansowania, wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem.

Badane dowody księgowe, stanowiące podstawę wydatków, zostały prawidłowo opisane i zweryfikowane i spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, niemniej jedna z trzech skontrolowanych umów na zakup usług nie zawierała zapisów zabezpieczających interes Gminnego Centrum Kultury.

Ponadto, w księgach rachunkowych Gminnego Centrum Kultury nie utworzono konta funduszu rezerwowego, co było niezgodne z zapisami art. 29 ust. 1 pkt 2

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Gminne Centrum Kultury, Gminne Centrum, Centrum Kultury, Centrum.

⁴ Zarządzenie r 1/2021 z dnia 14 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu naboru na wolne stanowiska pracy.

⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm. dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej: ufp.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej: uor.

ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁸.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja i realizacja zadań statutowych gminnych ośrodków kultury

Opis stanu faktycznego

1.1 Cel i zakres działania Gminnego Centrum został określony w § 6 Statutu¹⁰, którym było prowadzenie wielokierunkowej działalności kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, rozwijającej i zaspokajającej potrzeby ludności oraz upowszechnianie, ochrona i promocja kultury, sportu, rekreacji i turystyki w kraju i za granicą oraz utrwalanie i rozwijanie zainteresowań kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych społeczeństwa. Gminne Centrum zostało wpisane do Księgi rejestrowej instytucji kultury prowadzonej przez Organizatora – Gminę Zgierz.

W okresie 2022-2024 zrealizowano 74 imprezy, w tym: 58 kulturalnych, 11 kulturalno-sportowych i pięć patriotycznych za łączną kwotę 758 391,49 zł.

(akta kontroli str. 5-10, 742-782, 10651067)

W strukturze organizacyjnej Gminnego Centrum Kultury działa Gminna Biblioteka w Dzierżąskiej oraz jedna filia biblioteczna w Grotnikach – Ustroniu. W 2021 r. wyłączono ze struktur Gminnego Centrum Kultury świetlice wiejskie¹¹.

(akta kontroli str. 14-30, 1462-1467)

W programie Gminnego Centrum Kultury, stanowiącym załącznik do umowy nr 460/KP/2023 z 28 grudnia 2023 r. w sprawie określenia warunków organizacyjno-finansowych działalności Gminnego Centrum Kultury, wskazano następujące zadania: tworzenie warunków do wypoczynku, turystyki, rekreacji i rozrywki poprzez organizowanie m.in. imprez turystyczno-krajoznawczych, wycieczek, rajdów, zajęć o tematyce krajoznawczo-turystycznej.

Spośród zadań realizowanych przez Centrum o charakterze innych niż kulturalne, Dyrektor wymieniła m.in.: rajdy, wyjazd seniorów. W 2024 roku zorganizowano również po raz pierwszy wypoczynek dla dzieci z gminy Zgierz w formie półkolonii - II letnie turnusy oraz turnus zimowy w 2025 roku. W tym czasie dzieci odwiedziły: Orientarium, Muzeum Przyrodnicze oraz parki rozrywki.

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, dalej: ustawa o działalności kulturalnej lub ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej.

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ Uchwała nr XXI/301/16 Rady Gminy Zgierz z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury Gminnego Ośrodka Kultury w Dzierżąskiej i nadanie jednostce nowego statutu.

¹¹ Uchwałą nr XXXIX/436/21 Rady Gminy Zgierz z dnia 29 września 2021 r. zmieniającą Uchwałę nr XXI/301/16 Rady Gminy Zgierz z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie zmiany nazwy instytucji kultury Gminnego Ośrodka Kultury w Dzierżąskiej i nadania jej nowego statutu – świetlice wiejskie wyłączono ze struktury organizacyjnej Gminnego Centrum Kultury. Obiekt rekreacyjny im. Leszka Jezierskiego w Rosanowie Gminne Centrum Kultury przekazało Gminie Zgierz na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego z 31 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 81-82, 1462, 1465)

Gminne Centrum Kultury realizowało warsztaty cykliczne¹² oraz okresowe¹³ dla dzieci, a także dla dorosłych¹⁴. Przy Gminnym Centrum Kultury działał także zespół „Giecznianki” z kapelą ludową, zespół „Szczawianki” oraz orkiestra dęta¹⁵.

Gminne Centrum Kultury oferowało także w ramach realizacji statutowych zadań rekreacyjnych usługi w zakresie krótkotrwałego wynajmu domków kempingowych, pobytu nad wodą (wraz z wędkowaniem) oraz wynajmu sali w budynku dworku - w tym na imprezy okolicznościowe¹⁶.

(akta kontroli str. 742-750)

Gminny Ośrodek Kultury realizował zadania nie tylko z zakresu kultury ale też, sportu, rekreacji i turystyki. Wójt gminy poinformowała, że powierzenie Gminnemu Centrum Kultury zadań z zakresu sportu, turystyki i rekreacji wiązało się z dążeniem do bardziej efektywnego wykonywania zadań gminy w zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej w sferze kultury i sportu, a także upraszczania struktur zarządzania w zakresie organizowania działalności kulturalnej, sportowej oraz edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i osób starszych. Wiele działań z zakresu kultury i sportu opartych jest na współpracy ze szkołami oraz innym jednostkami działającymi na terenie gminy. Konsolidacja tych zadań wpływała korzystnie na działania podejmowane w obszarze organizowania działalności kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, poszerzała działania w zakresie kultury i sportu. Dzięki temu poziom usług zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży oraz imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie gminy był wyższy. Połączenie działań miało umożliwić lepsze wykorzystanie zasobów materialnych i sprawniejszą organizację pracy merytorycznej. Powyższe przyczyniało się również do elastycznego dysponowania pracownikami oraz ustalania harmonogramu pracy, by najbardziej wszechstronnie realizowane były cele i zadania Gminnego Centrum Kultury.

Ponadto Wójt poinformowała o braku wiedzy czy w 2016 r. przeprowadzono analizę oceny skutków ekonomicznych i racjonalności z punktu widzenia gospodarowania w zakresie konsolidacji zadań kulturalnych i sportowych, turystycznych i rekreacyjnych w Gminnym Centrum Kultury. Niemniej jednak

¹² W 2022 r. warsztaty teatralne, szermiercze, wokalne, nauki gry na gitarze, instrumentalne, plastyczne (artystyczne), wędkarskie, z których skorzystało łącznie 63 dzieci. W 2023 r. warsztaty szermiercze, wokalne, gry na gitarze, wędkarskie, kreatywno-plastyczne, z których skorzystało łącznie 75 dzieci. W 2024 r. warsztaty: kreatywne – plastyczne, nauki gry na gitarze, szermiercze, zumbi – fitness, zdrowy kręgosłup.

¹³ Tj. piekarnicze, wielkanocne, wakacyjne warsztaty edukacyjne, ekologiczne, bożonarodzeniowe, cyfrowe e-goki, z których skorzystało 300 dzieci. W 2023 r. Warsztaty feryjne (100 dzieci), wakacyjne warsztaty edukacyjne, ekologiczne (81 dzieci), a także warsztaty malowanie na tkaninie oraz świątecznych stroików, z których skorzystało łącznie 85 dzieci.

¹⁴ Cykliczne warsztaty jogi, z których skorzystało w 2022 r. 48 osób oraz warsztaty realizowane okresowo (filcowanie, wielkanocne, florystyczne, anioły, bożonarodzeniowe), z których skorzystało w 2022 r. 47 osób. W 2023 r. odbywały się cykliczne warsztaty z jogi (44 osoby) oraz warsztaty ozdoby wielkanocne, cukiernicze – ozdabianie masami, malowanie na tkaninie dla łącznie 40 osób.

¹⁵ W ramach działalności orkiestry dętej w 2022 r. prowadzono naukę gry na instrumentach (w warsztatach brali udział nowi członkowie orkiestry oraz osoby doszkalające swoje umiejętności).

¹⁶ W 2022 r. Sala dworska została wynajęta 13 razy, w tym 6 razy odpłatnie. Domki kempingowe zostały wynajęte 220 razy, rekreacyjny pobyt nad wodą 40 razy. Ponadto 15 razy teren został wynajęty bezpłatnie.

miało to wpływ na racjonalizację wydatków ponoszonych przez Gminę na działalność kulturalną i sportową czy zmniejszenie kosztów administracyjnych.

(akta kontroli str. 1528-1532)

1.2 Wójt Gminy Zgierz, przed powołaniem Dyrektora, zawierała umowy¹⁷ w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Gminnego Centrum z kandydatkami na stanowisko Dyrektora. W okresie objętym kontrolą, funkcję dyrektora pełniły dwie osoby i każda realizowała program działania Gminnego Centrum Kultury, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy o organizowaniu działalności kulturalnej. Program działania Dyrektor, która pełniła funkcję do 28 grudnia 2023 r. nie został opublikowany, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości. Natomiast program działania Dyrektor pełniącej funkcję od 29 grudnia 2023 r. został zamieszczony na stronie internetowej Gminnego Centrum w terminie określonym w art. 15 ust. 5a ustawy.

(akta kontroli str. 1522-1527)

Z rocznych sprawozdań dotyczących działalności Centrum Kultury¹⁸ wynikało, że liczba imprez w okresie od 2022 r. do 2024 r. spadła z 93 do 57 (to jest o 37%), co przełożyło się także na spadek liczby uczestników z 9309 do 7500 to jest o 1809 osób (19,4%).

Przyczyny takiego spadku liczby imprez organizowanych przez Gminne Centrum Kultury, Dyrektor wyjaśniła m.in. faktem, że organizacja mniejszej liczby wydarzeń wynika głównie ze wzrostu kosztów nagłośnienia, obsługi technicznej, wysokiego wynagrodzenia artystów. Pomimo tego Dyrektor wskazała, że stara się, by były one bardziej atrakcyjne i przyciągały więcej uczestników z terenu Gminy Zgierz. Obecnie działalność Gminnego Centrum Kultury zgodnie z potrzebami mieszkańców, a także specyfiką struktury Gminy Zgierz (40 sołectw) skupia się na współorganizowaniu wydarzeń wspólnie z sołectwami oraz na pomocy w ich organizowaniu na przykład poprzez zapewnienie animacji, czy organizacji koncertów. Takie działania sprzyjają zwiększeniu liczby uczestników imprez - wydarzeń, gdyż nie każdy mieszkaniec ma swobodny dostęp do siedziby Gminnego Centrum Kultury w Dzierżąznej. Ponadto w 2024 roku nie organizowano płatnych wydarzeń, czy też imprez (z wyjątkiem warsztatów). Zlikwidowano również opłatę za zajęcia kreatywne dla dzieci, mając na względzie lepszą dostępność do wydarzeń kulturalnych. Ograniczenie liczby wydarzeń i imprez było również podyktowane trwającym na parterze dworku w miesiącach X-XII 2024 roku odświeżaniem pomieszczeń.

(akta kontroli str. 742-782, 1462, 1466-1467)

1.3 Dyrektor Centrum Kultury corocznie przedkładała Wójtowi Gminy sprawozdanie z działalności Centrum, w którym wykazywano m.in. wydarzenia

¹⁷ (1) Umowa nr 275/WK/2020 z dnia 6 października 2020 r. w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąznej. (2) Umowa nr 460/KP/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. określająca warunki organizacyjno-finansowe działalności Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąznej wraz z programem działania.

¹⁸ K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu świetlicy.

kulturalne organizowane lub współorganizowane, warsztaty oraz opis pozostałej działalności wraz z charakterystyką zespołów działających w Centrum Kultury.

W okresie objętym kontrolą, w Gminnym Centrum Kultury wywiązywano się z obowiązku określonego w art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹⁹, tj. sporządzano wymagane sprawozdania statystyczne i terminowo przekazywano je do GUS:

F-01/dk – kwartalne sprawozdania o finansach instytucji kultury za kolejne kwartały 2022, 2023 i 2024 r. zostały przekazane w terminach do 30 kwietnia, do 30 lipca, do 30 października danego roku i do 30 stycznia następnego roku. Analiza prawidłowości danych, przeprowadzona na podstawie sześciu sprawozdań²⁰ wykazała, że we wszystkich sprawozdaniach ujęto prawidłowe dane odnośnie do poniesionych kosztów i uzyskanego wyniku finansowego.

F-02/dk – roczne sprawozdania o finansach instytucji kultury, za lata 2022 -2024 r., zostały przekazane do GUS w ustawowym terminie (nie później niż do 31 marca następnego roku). We wszystkich sprawozdaniach wykazano dane o aktywach, pasywach, kosztach i zatrudnieniu zgodne z danymi przedstawionymi w sprawozdaniach finansowych Centrum.

K-07 – roczne sprawozdania z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, świetlicy, za lata 2022 – 2024, zostały przekazane do GUS terminowo (nie później niż do 24 lutego następnego roku). W sprawozdaniach każdorazowo wykazano wymagane dane statystyczne w zakresie zorganizowanych imprez. W rocznych sprawozdaniach przekazywanych do GUS oraz do Wójta Gminy Zgierz brak było spójności dotyczącej liczby zorganizowanych imprez. I tak:

- w sprawozdaniu K-07 Za 2022 r. wykazano 93 imprezy zorganizowane przez jednostkę. Natomiast w Sprawozdaniu z działalności Gminnego Centrum Kultury wykazano 58 wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez Gminne Centrum Kultury.
- w sprawozdaniu K-07 Za 2023 r. wykazano 95 imprez zorganizowanych przez jednostkę. Podczas gdy w Sprawozdaniu z działalności Gminnego Centrum Kultury wykazano 97 wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych.
- W sprawozdaniu K-07 za 2024 r. wykazano 57 imprez zorganizowanych przez jednostkę. W Sprawozdaniu z działalności Gminnego Centrum Kultury wykazano 97 wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych.

(akta kontroli str. 83-188, 742-782)

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w 2024 r. różnica w liczbach wykazanych imprez wynikała z zastosowania się do wytycznych do opracowania każdego z dokumentów. W sprawozdaniu z działalności Gminnego Centrum Kultury przekazywanym Wójtowi zostały wykazane wszystkie imprezy i wydarzenia organizowane zarówno samodzielnie jak i współorganizowane np. z sołectwami, ochotniczymi strażami pożarnymi, kołami gospodyń wiejskich. Wykazane zostały również wszystkie udziały w wydarzeniach organizowanych przez inne jednostki zarówno w gminie jak i poza np. wyjazdy zespołów śpiewaczych na przeglądy i festiwale, udział zespołów w wydarzeniach terenowych. Natomiast w sprawozdaniu K-07 wykazane zostały wszystkie imprezy organizowane przez Gminne Centrum Kultury według wytycznych GUS. W sprawozdaniu tym nie ma informacji o udziale w imprezach zewnętrznych, organizowanych przez inne jednostki, co spowodowało różnice w wykazanych liczbach imprez. Dyrektor dodała, że w odniesieniu do lat 2022 i 2023 trudno jest wykazać dlaczego wystąpiły różnice ze względu na długotrwałą nieobecność,

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1799.

²⁰ Do kontroli wybrano sprawozdania za II i IV kwartał 2022, 2023 i 2024 r.

zatrudnionych w tamtym czasie pracowników, którzy byli odpowiedzialni za złożenie wymienionych dokumentów, natomiast można przypuszczać, iż było to spowodowane tymi samymi względami.

Była dyrektor wyjaśniła, że z uwagi na odległy czas nie była w stanie udzielić odpowiedzi.

(akta kontroli str. 1485-1486, 1490-1491, 1522,1523, 1526-1527)

Wystąpiła również niespójność w zakresie liczby grup artystycznych wskazanych w sprawozdaniach K-07 oraz w sprawozdaniach z działalności Gminnego Centrum Kultury za 2023 r. i za 2024 r. przekazanych Wójtowi Gminy Zgierz, która szerzej została opisana w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 83-100, 742-782)

1.4 W celu zapewnienia rzetelności i dokładności danych zbieranych m.in. w trakcie monitorowania efektów działań w Gminnym Centrum Kultury wprowadzono regulaminy²¹ i polityki²². Ponadto, jak wyjaśniła Dyrektor w 2021 r. przeprowadzono audyt wewnętrzny działalności statutowej i gospodarki finansowej, a w lipcu 2023 r. przeprowadzono audyt realizacji zaleceń po audytach przeprowadzonych w latach ubiegłych.

(akta kontroli str. 1463, 1467-1468)

1.5 Wpis Ośrodka, jako samodzielnej instytucji kultury, do Rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Urząd Gminy²³, został dokonany 22 grudnia 2000 r.²⁴ Zakres działalności Ośrodka odpowiadał określone w tym rejestrze – księdze rejestrowej instytucji kultury oraz był zgodny ze stanem faktycznym. Rejestr ten został upubliczniony na stronie internetowej BIP Gminy²⁵.

(akta kontroli str. 12-13, 1456-1461)

1.6 Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej - Dyrektor Gminnego Centrum Kultury wprowadziła Zarządzeniem nr 5/2021 z 18 stycznia 2021 r.²⁶. Regulamin organizacyjny²⁷ określający organizację wewnętrzną Gminnego Centrum Kultury, jednak nie został on zaopiniowany przez Organizatora. Co więcej Regulamin ten nie był aktualizowany, pomimo następujących zmian w strukturze organizacyjnej i co za tym idzie w podziale zadań i odpowiedzialności za wykonywaną pracę, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 14-30, 210-213)

1.7 Zarządzeniem 1/2021 z 14 stycznia 2021 r. Dyrektor Gminnego Centrum Kultury wprowadziła regulamin naboru na wolne stanowiska pracy²⁸. Regulamin

²¹ Regulamin Wynagradzania, Regulamin pracy, Regulamin zfsś, system kontroli zarządczej,

²² Polityka rachunkowości, Polityka bezpieczeństwa danych osobowych.

²³ Na podstawie Uchwały Rady Gminy Zgierz nr XXVI/271/00 z dnia 16 listopada 2000 r. W dniu 6 lipca 2016 r. dokonano wpisu, który dotyczył m.in. zmiany nazwy na obowiązującą w trakcie trwania czynności kontrolnych, tj.: Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji (Uchwałą Rady Gminy Zgierz nr XXI/301/16 z dnia 31 maja 2016 r.)

²⁴ Jako Gminny Ośrodek Kultury.

²⁵ [Rejestry, Ewidencje, Wykazy | Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Gminy Zgierz \(gminazgierz.pl\)](#), odsłona:1 lipca 2025 r.

²⁶ W preambule regulaminu wskazano, że jest on wewnętrznym aktem prawnym określającym strukturę organizacyjną Gminnego Centrum, jego zakres działania, a także zakres obowiązków i odpowiedzialności wszystkich osób w nim zatrudnionych – bez względu na podstawę prawną zatrudnienia.

²⁷ Dalej: Regulamin organizacyjny. Wcześniej obowiązywał Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 4/2017 r.

²⁸ Dalej: Regulamin naboru.

ten szczegółowo określał zasady naboru na wolne stanowiska pracy w tym m.in. procedurę wszczęcia naboru, ogłoszenia o wolnym stanowisku pracy, analizę złożonych przez kandydatów dokumentów, zasady rozmowy kwalifikacyjnej i sposób postępowania z dokumentami złożonymi w procedurze naboru.

W latach objętych kontrolą, w Gminnym Centrum Kultury zatrudniono łącznie 11 osób oraz powołano Dyrektora Gminnego Centrum Kultury. W okresie tym zatrudniano w ramach robót publicznych²⁹ (mechanizm polegający na refundowanym zatrudnieniu bezrobotnego za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy) trzech pracowników gospodarczych, trzech robotników gospodarczych, a także bibliotekarza i pomocnika bibliotekarza. Poza systemem robót publicznych zatrudniono w 2024 r. bibliotekarza i podinspektora, a w 2025 r. referenta na podstawie umowy na zastępstwo.

Kontrolą objęto proces naboru trojga pracowników³⁰. Zgodnie z Regulaminem naboru procedurę zatrudnienia wszczął Dyrektor Gminnego Centrum Kultury na podstawie informacji o zapotrzebowaniu kadrowym.

Ogłoszenia o naborze zamieszczano na tablicy informacyjnej Gminnego Centrum Kultury. W trzech przypadkach ogłoszenie nie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej³¹, a w dwóch przypadkach nie zostało zamieszczone także na stronie Gminnego Centrum Kultury, co było sprzeczne z § 4 ust. 1 Regulaminu naboru. Ponadto, Dyrektor wbrew postanowieniom Regulaminu naboru nie ogłosił w BIP oraz na stronie internetowej Gminnego Centrum Kultury wyników przeprowadzonych naborów na trzy stanowiska pracy, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 253-331)

W ramach ogłoszonego konkursu na stanowisko podinspektora/kancelaria zatrudniono osobę na stanowisko specjalista do spraw administracyjno – kadrowych, które to stanowisko nie zostało uwzględnione w strukturze organizacyjnej opisanej w regulaminie organizacyjnym, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 268-282)

1.8 W Gminnym Centrum Kultury w latach 2022 – 2025 (I kwartał) wystąpiła tendencja spadkowa w ilości etatów (2022 r. – 12,9; w 2023 r. – 9,8; w 2024 r. – 6,2; w 2025 r. I kwartał – 6,4).

(akta kontroli str. 207-2013)

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała, że tendencja spadkowa w ilości etatów pracowników zatrudnionych w Gminnym Centrum Kultury wynikała z tego, iż niektóre zadania pracowników przekazano zewnętrznym firmom, bądź osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych. Dyrektor dodała, że

²⁹ Zatrudnieni w wymiarze od 27 do 196 dni (średnia 109 dni).

³⁰ (1) referent – praca na zastępstwo ogłoszonego 29 listopada 2024 r.; (2) bibliotekarza ogłoszonego w dniu 2 września 2024 r.; (3) podinspektor/kancelaria ogłoszonego w dniu 27 maja 2024 r.

³¹ Dalej: BIP.

zmniejszenie liczby etatów, nie miało wpływu na jakość wykonywanych zadań w ramach Gminnego Centrum Kultury.

(akta kontroli str. 1472-1473, 1479-1480)

Od 1 lipca 2024 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Gminnym Centrum Kultury nie było zatrudnionego pracownika na stanowisku specjalista, instruktor ds. kultury.

(akta kontroli str. 1472,1473, 1479)

Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w wyjaśnieniach potwierdziła brak zatrudnienia w ramach etatu osoby odpowiedzialnej za kulturę, dodała także m.in., że od 16 września 2024 r. obowiązki pracownika zatrudnionego na stanowisku specjalisty, instruktor ds. kultury powierzono na podstawie umowy zlecenia osobie, która wykonuje zadania związane z pomocą w organizacji i planowaniu wydarzeń kulturalnych, podejmuje inicjatywy wzbogacające ofertę. Brak zatrudnienia (na etacie) pracownika zajmującego się sprawami kultury, nie ma wpływu na działalność Gminnego Centrum Kultury, gdyż zadania te wykonuje osoba zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej. Spowodowane jest to tym, że umowy cywilnoprawne pozwalają na łatwiejsze dostosowanie liczby osób zaangażowanych w projekt do aktualnych potrzeb, bez konieczności nawiązywania długotrwałego stosunku pracy. Pracodawca nie musi ponosić dodatkowych kosztów jak w przypadku umów o pracę. Umowy cywilnoprawne pozwalają na angażowanie osób o konkretnych umiejętnościach i doświadczeniu, co może być kluczowe przy realizacji projektów wymagających specjalistycznej wiedzy.

(akta kontroli str. 1471, 1474, 1475)

Każdy pracownik (w tym gospodarczy) zatrudniony w Gminnym Centrum kultury uczestniczył co najmniej w jednym w szkoleniu³², a pracownicy merytoryczni w kilku³³.

(akta kontroli str. 471-475)

1.9 Dyrektor Gminnego Centrum Kultury wprowadziła zarządzeniem³⁴ regulamin wynagradzania. W regulaminie określono m.in. stawki miesięcznego

³² Szkolenia w dziedzinie bhp.

³³ Obecna Dyrektor – pięć szkoleń (m.in. programy dotacyjne dla instytucji kultury ze środków publicznych , Główna Księgowa – cztery szkolenia, Referent – trzy szkolenia, Specjalista ds. administracyjno-kadrowych – pięć szkoleń.

³⁴ Zarządzenie nr 08/2021 z 28 stycznia 2021 r. Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąnej w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania. Zmienione przez: (1) Zarządzenie nr 11/2021 z dnia 23 kwietnia 2021 r. Dyrektora Gminnego Centrum Kultury Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąnej w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie wynagradzania. (2) Zarządzenie nr 2/2023 z dnia 17 stycznia 2023 r. Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąnej w sprawie wprowadzenia zmian w regulaminie wynagradzania. (3) Zarządzenie nr 7/2024 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, sportu, Turystyki i Rekreacji z/s w Dzierżąnej z dnia 30 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie wynagradzania.

wynagradzania³⁵, dodatki do wynagrodzenia (za wieloletnią pracę³⁶, dodatek specjalny³⁷, nagroda jubileuszowa³⁸, odprawa pieniężna z tytułu przejścia na emeryturę³⁹, premia⁴⁰, nagroda za szczególne osiągnięcia w pracy⁴¹). W regulaminie określono ponadto zasady wypłacania wynagrodzeń.

Analiza wysokości i sposobu kształtowania wynagrodzeń trzech pracowników⁴² (w każdym roku objętym kontrolą) wykazała, że we wszystkich przypadkach przestrzegane były postanowienia Regulaminu wynagradzania, a wysokość wynagrodzeń oraz ich składników była zgodna z przepisami art. 31-31d ustawy o działalności kulturalnej oraz § 2 i 4-6 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 października 2015 r. w sprawie wynagradzania pracowników instytucji kultury⁴³.

(akta kontroli str. 214-252)

1.10 Gminne Centrum Kultury mieści się w dworku zlokalizowanym w parku dworskim⁴⁴ w miejscowości Dzierżązna. Budynek dworku wraz z przynależnym do niego terenem i infrastrukturą został przekazany do korzystania Ośrodkowi Kultury Gminy Zgierz⁴⁵ w dniu 14 lutego 1996 r. W uchwale Rady Gminy Zgierz nie ustalono zasad korzystania oraz praw i obowiązków stron, a także ewentualnej odpłatności za wzięcie w korzystanie.

Budynek, w którym swoją siedzibę ma Gminne Centrum Kultury został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z zapisami rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, m.in. poprzez przystosowanie drzwi wejściowych oraz dostosowanie sanitariatów. Jednak dojście do budynku możliwe było po pokonaniu schodów lub przez chodnik z odpowiednim nachyleniem, który nie spełniał jednak warunków pochylni przeznaczonej do użytkowania dla osób niepełnosprawnych. Ponadto na terenie Gminnego Centrum Kultury nie zorganizowano i nie urządzono zgodnego

³⁵ § 5 ust. 1 – wskazuje odwołanie do załącznika tabelarycznego. Ostatnia zmiana z września 2024 r. (najniższe wynagrodzenia wskazane w tabeli wynagrodzeń zasadniczych to 4 666,00 zł, tj. zgodne z kwotą minimalnego wynagrodzenia obowiązującego od 1 stycznia 2025 r.)

³⁶ § 7 ust. 1. Pracownikowi przysługuje dodatek za wieloletnią pracę (5% miesięcznego wynagrodzenia po pięciu latach pracy, aż do osiągnięcia 20% - wzrost o 1% rocznie. W kolejnych uregulowaniach ustalono warunki dot. prawa pracownika do dodatku za wieloletnią pracę.

³⁷ § 8 – dodatek specjalny za wykonywanie dodatkowych, powierzonych przez pracodawcę zadań lub pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

³⁸ § 10 – co pięć lat od 20 lat pracy do 40 lat pracy.

³⁹ § 11 – jednorazowa odprawa pieniężna uzależniona od stażu pracy.

⁴⁰ § 12 – do otrzymania premii uprawnieni są pracownicy, którzy przepracowali w Centrum co najmniej 3 miesiące i w okresie premiowania należycie wypełniali obowiązki pracownicze. W ust. 5 wskazano kryteria premiowania, a w ustępie kolejnym określono wysokość premii, która nie mogła przekroczyć 50% wynagrodzenia zasadniczego.

⁴¹ § 13 ust. 2 wskazano możliwe kryteria przyznania nagrody, a w ust. 5 określono wysokość, która nie mogła przekroczyć 100% wynagrodzenia zasadniczego.

⁴² W okresie tym wypłacono podlegającym weryfikacji pracownikom łącznie premie w wysokości 13 980 zł, nagrody w wysokości 10 000,00 zł i dodatek specjalny w wysokości 3 060,00 zł.

⁴³ Dz. U. poz. 1798.

⁴⁴ Park Dworski w 1983 r. decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wpisany został do rejestru zabytków pod nr rej.: A/290 decyzją z 20 grudnia 1983 r., L.dz.Kl.III-5340/290/83. Część parku na podstawie Decyzji – Pozwolenia WUOZ-ZRR.5173.48.2022.KK z dnia 2 sierpnia 2022 r. Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pozwolił na zbycie w drodze darowizny na cel publiczny na rzecz Muzeum Dzieci Polskich – ofiar totalitaryzmu działki o łącznym obszarze 0,4237 ha. Dwór został ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków Gminy Zgierz.

⁴⁵ Uchwała nr XVII/185/96 Rady Gminy Zgierz z dnia 14 lutego 1996 r. w sprawie przekazania Ośrodka Wypoczynkowego w Dzierżąźnie do korzystania Ośrodkowi Kultury Gminy Zgierz z siedzibą w Białej. Ośrodek Kultury Gminy Zgierz po zmianach wprowadzanych w okresie 1996-2016 ostatecznie uzyskał nazwę: Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji.

z prawem stanowiska postojowego dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne oraz nie zainstalowano urządzenia technicznego zapewniającego osobom niepełnosprawnym dostęp na wyższą kondygnację z pomieszczeniami użytkowymi, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1560-1572)

1.11 Budynek główny Gminnego Ośrodka Kultury (oraz teren parku⁴⁶) został wyposażony w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice, a sprzętom tym zapewniono przeglądy techniczne, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2, 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁴⁷. Dla budynku ustalono Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego⁴⁸, wprowadzoną do obowiązkowego stosowania przez Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, z którą zapoznano pracowników zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 6 i 7 ww. ustawy oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków⁴⁹. Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego były aktualizowane w terminach określonych w § 6 ust. 7 przywołanego rozporządzenia⁵⁰

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia ws. ochrony przeciwpożarowej budynek wyposażony został m.in. w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, a drogi i wyjścia ewakuacyjne z budynku, jak również miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych, zostały prawidłowo oznakowane i odpowiadały lokalizacji oznaczonej w planach ewakuacyjnych. Wyjścia ewakuacyjne były drożne.

Na terenie parku dworskiego, w którym posadowiony był budynek Gminnego Centrum Kultury działał monitoring, a w samym budynku alarm.

(akta kontroli str. 1560-1572, 1249-1275)

W budynku Gminnego Centrum Kultury (w Dworku) przeprowadzano terminowo kontrole wymagane art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego, tj.: coroczne przeglądy techniczne budynku i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne, instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych, czy przewodów kominowych⁵¹, natomiast raz na pięć lat – dokonywano oceny przydatności obiektu do użytkowania, jego estetyki i otoczenia⁵². Wpisów w książce obiektu budowlanego, dokonywano zgodnie z obowiązkiem określonym w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego.

⁴⁶ Na terenie parku zainstalowano hydranty.

⁴⁷ Dz. U. z 2025 poz. 188.

⁴⁸ Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego z kwietnia 2015 r.

⁴⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 822, ze zm., dalej: rozporządzenie ws. ochrony przeciwpożarowej.

⁵⁰ Aktualizowana w okresie objętym kontrolą: 10 maja 2022 r., 8 maja 2024 r. W aktualizacji z 2022 r. wskazano, że doposażono obiekt w lampy oświetlenia ewakuacyjnego. W aktualizacji z 2024 r. nie dokonano zmian w treści instrukcji z uwagi na brak zmian techniczno-organizacyjnych od ostatniej aktualizacji.

⁵¹ Ostatni wpis w Książce Obiektu Budowlanego z okresowej rocznej kontroli stanu technicznego budynku z 10 września 2024 r. wpis dot. okresowej kontroli przewodów kominowych, spalinowych i wentylacyjnych z 24 kwietnia 2025 r. Badanie wydajności oraz przegląd i konserwacja hydrantów zewnętrznych dokonano 31 lipca 2024 r. Badane hydranty przeciwpożarowe na terenie Gminnego Ośrodka Kultury spełniały wymagania wydajności oraz ciśnienia hydrodynamicznego.

⁵² Ostatni wpis w Książce Obiektu Budowlanego z 5 maja 2022 r.

(akta kontroli str. 1087-1202)

1.12 W okresie objętym kontrolą, przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Kultury 20 kontroli i audytów wewnętrznych w tym m.in. kontrole Państwowej Inspekcji Pracy⁵³, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Marszałkowskiego dotyczącego wsparcia działalności środkami pochodzącymi z UE, Państwowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Kuratorium Oświaty, Stowarzyszenia Autorów ZaiKS, Komisji Rewizyjnej Rady Gminy. Dodatkowo wójt przeprowadził dwie kontrole oraz zlecił wykonanie trzech audytów wewnętrznych. Po przeprowadzonych kontrolach podjęto działania naprawcze i zrealizowano zalecenia.

(akta kontroli str. 500-664)

1.13 Jak wyjaśniła Dyrektor w ramach planowania i realizacji przedsięwzięć kulturalnych Gminne Centrum Kultury współpracowało zarówno z Gminą Zgierz (szczególnie z referatem promocji), z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, z lokalną społecznością (z sołtysami, kołami gospodyń wiejskich, ochotniczymi strażami pożarnymi, stowarzyszeniami sportowymi), jak również z gminnymi placówkami oświatowymi. Dyrektor wyjaśniła również, że plany dot. działalności kulturalnej nie były przedmiotem konsultacji społecznych, ale były wynikiem wielokrotnych spotkań z lokalną społecznością, parafiami, organizacjami społecznymi, sołtysami oraz kołami gospodyń wiejskich. Ponadto Gminne Centrum Kultury wspierało i aktywizowało organizacje zajmujące się działalnością kultury np. poprzez organizację warsztatów i spotkań.

W Gminnym Centrum Kultury nie funkcjonowały ciała doradcze.

(akta kontroli str. 1488-1489, 1492-1494)

1.14 Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w komunikacji z lokalną społecznością stosowała przede wszystkim formułę bezpośrednich spotkań umożliwiających interakcję, np. spotkania z kołami gospodyń wiejskich, z sołtysami. Stosowała również komunikację za pomocą mediów społecznościowych, dystrybucję plakatów, ulotek oraz zamieszczania artykułów w gazecie samorządowej „Na ziemi zgierskiej”.

(akta kontroli str. 1489-1493)

1.15 Dyrektor Gminnego Centrum Kultury zdiagnozowała trzy podstawowe trudności w funkcjonowaniu Centrum, tj. dotyczące niewystarczającej infrastruktury technicznej, przejawiającej się brakiem nowoczesnego wyposażenia sal i zaplecza technicznego, co wymuszało konieczność zatrudniania firm zewnętrznych obsługujących techniczną stronę wydarzeń i generowało dość wysokie dodatkowe koszty. Kolejną trudnością, zdaniem Dyrektora jest lokalizacja. Gminne Centrum Kultury w Dzierżąnej zlokalizowane jest na uboczu, poza głównymi ciągami komunikacyjnymi. Stwarza to barierę komunikacyjną. Chcąc wyjść naprzeciw tym problemom, Gminne Centrum Kultury organizuje coraz więcej wydarzeń poza swoją siedzibą – bezpośrednio w sołectwach. Kolejna trudność związana jest z niewystarczającym zaangażowaniem części społeczności lokalnej – szczególnie wśród młodzieży

⁵³ Trzy kontrole.

i osób aktywnych zawodowo, co utrudnia rozwój oferty odpowiadającej potrzebom wszystkich grup wiekowych.

(akta kontroli str. 1489-1494)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Program działania opracowany przez Dyrektora, która pełniła funkcję do 28 grudnia 2023 r., nie został opublikowany na stronie internetowej Gminnego Centrum, czym naruszono art. 15 ust. 5a ustawy o działalności kulturalnej, zgodnie z którym instytucja kultury podaje program działania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej w ciągu 7 dni od dnia powołania dyrektora instytucji kultury.

Dyrektor Gminnego Centrum Kultury w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w odniesieniu do opublikowania programu działania Dyrektora, który pełnił funkcję do dnia 28 grudnia 2023 roku nie posiada wiedzy, dlaczego program ten nie został zamieszczony. Po konsultacji z informatykiem obsługującym stronę internetową Gminnego Centrum Kultury ustaliła, iż program ten prawdopodobnie nie został opublikowany.

Była Dyrektorka wskazała, że nie pamięta, czy poleciła umieszczenie programu na stronie internetowej.

(akta kontroli str. 74-75, 1462, 1465, 1466, 1523,1524,1526)

2. Sprawozdania z działalności Gminnego Centrum Kultury za 2023 r. i za 2024 r. zostały sporządzone nierzetelnie w zakresie wykazanej w tych sprawozdaniach liczby grup artystycznych. W Sprawozdaniach z działalności Gminnego Centrum Kultury za 2023 r. i za 2024 r. przekazanych Wójtowi Gminy Zgierz w tym zakresie wykazano trzy grupy, w sytuacji gdy tych grup było po cztery we wskazanych latach.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że liczba grup wykazanych w poszczególnych dokumentach wynikała z błędu podczas opracowywania sprawozdania z działalności Gminnego Centrum Kultury przekazanego Wójtowi Gminy Zgierz.

(akta kontroli str. 751-782, 1486, 1487, 1491)

3. Zarządzenie nr 5/2021 z 18 stycznia 2021 roku Dyrektora Gminnego Centrum Kultury w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego nie zostało zaopiniowane przez Organizatora, czym naruszono art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁵⁴. Dyrektorka Gminnego Centrum Kultury w wyjaśnieniach wskazała, iż nie posiada wiedzy, dlaczego Regulamin organizacyjny nie został zaopiniowany przez Organizatora.

(akta kontroli str. 14-30, 1463, 1467)

Ponadto Regulamin ten nie był aktualizowany, pomimo zmian w strukturze organizacyjnej, w tym w podziale zadań i odpowiedzialności za wykonywaną pracę, co było działaniem nierzetelnym, i tak:

⁵⁴ Dz. U. z 2024 r. poz.87.

- w § 20 Regulaminu organizacyjnego wskazano, że Dział Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego koordynuje specjalista ds. Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego, przy czym nie zatrudniono osoby na takim stanowisku.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że: w Gminnym Centrum Kultury nie zatrudniono osoby na stanowisku specjalisty ds. Ośrodka Szkoleniowo – Wypoczynkowego, ponieważ nigdy wcześniej nie zatrudniano pracownika na takim stanowisku. W chwili obecnej również nie było takiej potrzeby. Zadania specjalisty do spraw Ośrodka Szkoleniowo – Wypoczynkowego wykonuje pracownik zatrudniony na stanowisko referent/ zaopatrzeniowiec/ kasjer.

(akta kontroli str. 14-30, 210-213, 1471,1472,1475,1476)

- w § 23 Regulaminu organizacyjnego wskazano, że Działem Kultury Koordynuje specjalista do spraw Kultury, przy czym w Dziale Kultury w okresie realizacji działań kontrolnych nie zatrudniono żadnego pracownika. Dyrektor wyjaśniła, m.in., że: w 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.– zatrudniono jedną osobę na stanowisku inspektor/specjalista do spraw kultury. Natomiast w 2025 r. – nie było zatrudnionego pracownika w Dziale Kultury, a zadania inspektora/specjalisty do spraw kultury powierzono osobie zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia.

(akta kontroli str. 14-30, 210-213, 1472, 1476, 1477)

- w § 31 Regulaminu organizacyjnego opisano zadania inspektora ochrony danych, przy czym osoba taka nie została zatrudniona.

Jak wyjaśniła Dyrektor, w Gminnym Centrum Kultury nie ma zatrudnionego pracownika wykonującego zadania inspektora danych osobowych. Zadania takie zostały przypisane inspektorowi danych osobowych na podstawie umowy o świadczenie usług.

(akta kontroli str. 14-30, 210-213, 1472, 1478)

- 4.** Nabory do pracy w Gminnym Centrum Kultury przeprowadzono z naruszeniem zapisów obowiązującego w Centrum Regulaminu naboru, i tak:

A. Wbrew zapisom § 4 ust. 1 Regulaminu naboru w przypadku trzech ogłoszeń o naborze kandydata na wolne stanowisko pracy nie zostały one zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, a w dwóch przypadkach nie zostały zamieszczone także na stronie Gminnego Centrum Kultury, i tak:

- a) w przypadku naboru na stanowisko referent – praca na zastępstwo zamieszczonego na tablicach Gminnego Centrum Kultury w okresie od 29 listopada 2024 roku do 20 grudnia 2024 roku, nie zostało zamieszczone na stronie BIP oraz stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury;
- b) w przypadku naboru na stanowiska bibliotekarza zamieszczonego na tablicy informacyjnej Gminnego Centrum Kultury w okresie od 2 września 2024 roku do 20 września 2024 roku, nie zostało zamieszczone na stronie BIP oraz stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury;
- c) W przypadku naboru na stanowisko podinspektor/ kancelaria ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej BIP w dniu 27 maja 2024 roku,

jednak nie zamieszczono na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Kultury.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że brak publikacji ogłoszeń wynikał z braku możliwości przekazania obowiązków osoby zajmującej się rekrutacją innemu pracownikowi, który mógłby umieścić ww. ogłoszenia na stronie internetowej BIP, brakami kadrowymi oraz niedopełnienia obowiązków osoby, która umieszczała ogłoszenie na BIP (była pracownica).

(akta kontroli str. 253-409, 1463,1464, 1469)

- B.** Wbrew § 8 ust. 4 Regulaminu naboru – Dyrektor nie ogłosił w BIP oraz na stronie internetowej Gminnego Centrum Kultury wyników przeprowadzonych naborów na trzy stanowiska pracy: (1) referent – praca na zastępstwo ogłoszonego 29 listopada 2024 r.; (2) bibliotekarza ogłoszonego w dniu 2 września 2024 r.; (3) podinspektor/kancelaria ogłoszonego w dniu 27 maja 2024 r.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że zaniechanie publikacji wyników naborów wynikało z braku możliwości przekazania obowiązków pracownicy pełniącej funkcje redaktora strony podmiotowej BIP, z którą w dniu 31 maja 2024 r. rozwiązano stosunek pracy innemu pracownikowi, który posiadałby odpowiednie kompetencje do obsługi strony. Ponadto pracownica w związku z odejściem z tutejszej jednostki zmieniła hasła dostępu do strony internetowej, jak również Biuletynu Informacji Publicznej, co w dużej mierze uniemożliwiło również dostęp Dyrekcji do strony. W maju 2024 roku został złożony wniosek do Ministra Cyfryzacji o interwencyjne nadanie uprawnień administratora.

(akta kontroli str. 1464, 1469, 1470)

- C.** W ramach ogłoszonego konkursu na stanowisko podinspektora/kancelaria zatrudniono osobę na stanowisko specjalista do spraw administracyjno – kadrowych, którego to stanowiska nie uwzględniały zapisy regulaminu organizacyjnego.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w ramach ogłoszonego konkursu na stanowisko podinspektor/kancelaria zmieniono jedynie nazwę stanowiska, na którym zatrudniono pracownika, zaś zakres obowiązków podinspektora/kancelaria był tożsamy (identyczny) z zakresem obowiązków pracownika zatrudnionego na stanowisku specjalista do spraw administracyjno-kadrowych. Wynikało to z faktu, iż kandydatka, która wygrała konkurs na stanowisko podinspektora/kancelaria wyraziła chęć podjęcia pracy z przedstawionym zakresem obowiązków, wnosząc jedynie o zmianę nazwy stanowiska na „specjalista do spraw administracyjno – kadrowych”, co byłoby w jej przypadku kontynuacją poprzednio zajmowanego stanowiska w innym zakładzie pracy, na co Dyrektor Gminnego Centrum Kultury, biorąc pod uwagę kompetencje i kwalifikacje kandydatki na stanowisko, jak jej poprzednie zatrudnienie wyraził zgodę.

(akta kontroli str. 1464, 1470)

- 5.** W budynku stanowiącym siedzibę Gminnego Centrum Kultury oraz na terenie przynależnym do tego budynku nie dostosowano istniejącej

infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków technicznych. I tak:

- A.** nie zainstalowano urządzenia technicznego zapewniającego osobom niepełnosprawnym dostęp na wyższą kondygnację z pomieszczeniami użytkowymi, co stanowiło naruszenie § 55 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że pomieszczenia znajdujące się na pierwszym piętrze budynku Gminnego Centrum Kultury to pomieszczenia wyłącznie biurowe przeznaczone dla pracowników i Dyrekcji Gminnego Centrum Kultury. Osoby niepełnosprawne mają dostęp do parteru budynku i tam też są obsługiwane przez pracowników Gminnego Centrum Kultury. Wszelkiego rodzaju wydarzenia odbywają się na parterze budynku Gminnego Centrum Kultury, gdzie osoby niepełnosprawne mają również dostęp do toalet. W związku z tym nie ma takiej potrzeby aby osoby niepełnosprawne korzystały z pomieszczeń znajdujących się na pierwszym piętrze budynku.

Była Dyrektor wyjaśniła, m.in., że w okresie 2020-2023 na parterze funkcjonowała recepcja. Osoby odwiedzające nie wchodziły na piętro.

- B.** Jedno z dojeżdż, dojazdów do wejścia głównego Gminnego Centrum Kultury zostało wykonane jako konstrukcja z kostki brukowej, konstrukcja o stałym nachyleniu, która umożliwiała pokonanie różnicy poziomów. Ww. dojazd nie został jednak wyposażony w krawężniki o wysokości co najmniej 7 centymetrów i obustronne poręcze umieszczone na wysokości 75 i 90 cm od płaszczyzny ruchu, co stanowiło naruszenie § 71 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych.

Była Dyrektor wyjaśniła m.in., że budynek Centrum był własnością Urzędu Gminy. Wszelkie prace inwestycyjne i modernizacyjne wykonywane były przez Urząd. Dyrekcja Gminnego Centrum Kultury nie brała udziału w pracach projektowych, inwestycyjnych i odbiorowych.

Dyrektor wyjaśniła m.in. że przedmiotowy dojazd nie spełnia warunków dot. pochylni, ponieważ nie jest to pochylnia przeznaczona dla osób niepełnosprawnych, a jedynie chodnik z odpowiednim nachyleniem przystosowanym do zapewnienia dostępu osobom niepełnosprawnym do budynku Gminnego Centrum Kultury.

NIK wskazuje, że pochylnia to nachylona konstrukcja, która umożliwia pokonywanie różnicy poziomów terenu lub wysokości, wobec tego dojazd ten powinien spełniać wymogi opisane w przepisach prawa dla pochylni. Ponadto w przepisach prawa nie ma szczegółowych warunków technicznych dla chodnika z odpowiednim nachyleniem przystosowanym do zapewnienia dostępu osobom niepełnosprawnym, wobec czego należy zastosować ww. przepisy.

- C.** na terenie Gminnego Centrum Kultury, do dnia 30 lipca 2025 r. tj. przeprowadzenia oględzin, nie wyznaczono i nie urządzono stanowiska/stanowisk postojowych dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne, co było niezgodne z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że stanowisko postojowe dla samochodów, z których korzystają osoby niepełnosprawne było wyznaczone i oznaczone na terenie parkingu znajdującego się przy wjeździe na teren Gminnego

Centrum Kultury. Brak oznaczenia stanowiska najprawdopodobniej wynikał z działania warunków atmosferycznych (tabliczka wyznaczająca miejsce odpadła w wyniku silnego wiatru).

Była Dyrektor wyjaśniła, że teren Gminnego Centrum Kultury jest rozległy i było wiele miejsca do parkowania, tym samym niepełnosprawni mogli parkować w każdym dostępnym dla gości miejscu.

NIK wskazuje, że miejsce takie powinno być właściwie oznakowane (trwałymi znakami poziomymi i pionowymi), tj.:

- oznaczenie poziome - wyznaczone znakiem P-24 (symbol osoby na wózku inwalidzkim) na niebieskim tle, poprzez zastosowanie farby na nawierzchni (oznaczenie trwałe).
- oznaczenie pionowe - znak pionowy z piktogramem pokazującym osobę na wózku inwalidzkim (D-18a z tabliczką T-29), oznaczenia te muszą być zgodne z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach⁵⁵, w tym także co do wielkości i wysokości zainstalowania.

(akta kontroli str. 1560-1572, 1495-1500, 1524,1527)

OCENA CZĄSTKOWA

⁵⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 2311 ze zm.

Zakres działania Centrum obejmował przedsięwzięcia kulturalne, sportowe, turystyczne oraz rekreacyjne i był zgodny z celami i zadaniami określonymi w statucie. Dane w Rejestrze Instytucji Kultury były zgodne ze stanem faktycznym. Opracowany program działania przez Dyrektora, która pełniła funkcję do 28 grudnia 2023 r. nie został jednakże opublikowany na stronie internetowej Gminnego Centrum, ani na stronie internetowej Gminy Zgierz. Dyrektor określił Regulamin organizacyjny, który nie został zaopiniowany przez Organizatora oraz nie był aktualizowany, pomimo występujących zmian w strukturze organizacyjnej Gminnego Centrum Kultury, w tym w podziale zadań i w odpowiedzialności za wykonywaną pracę.

Wynagrodzenia pracowników Centrum objętych badaniem NIK, były wypłacane zgodnie z przepisami prawa oraz wewnętrznymi uregulowaniami. Niemniej, rekrutacja pracowników prowadzona była z uchybieniami dotyczącymi jawności ogłoszeń o naborze oraz wyników naborów. Budynek Gminnego Centrum został właściwie zabezpieczony przed potencjalnymi zagrożeniami, jednak nie został w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Nierzetelnie opracowano sprawozdania z działalności Gminnego Centrum Kultury za lata 2023-2024 w zakresie wykazania liczby grup artystycznych. Gminne Centrum Kultury współpracowało z Gminą oraz lokalną społecznością oraz komunikowało się z mieszkańcami gminy poprzez platformy społecznościowe, a także za pośrednictwem prasy lokalnej oraz ogłoszeń.

OBSZAR

2. Prowadzenie gospodarki finansowej gminnych ośrodków kultury

2.1. Zasady prowadzenia rachunkowości zostały przyjęte Zarządzeniem nr 14/2022 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej z dnia 18 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki (zasad) rachunkowości w Gminnym Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z/s w Dzierżąnej (dalej: polityka rachunkowości). Zapisy w dokumencie odzwierciedlały specyfikę jednostki i charakter operacji gospodarczych występujących w instytucji kultury oraz zawierały elementy obligatoryjne, wymienione w art. 10 ust. 1 uor za wyjątkiem niewskazania i nieutworzenia funduszu rezerwowego. Fundusz rezerwowego nie był także uwzględniony przy ustalaniu wyniku finansowego, a także w zasadach funkcjonowania kont polityki rachunkowości (o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 31-69)

2.2. Gospodarka finansowa Gminnego Centrum Kultury prowadzona była w latach 2022-2025 w oparciu o plany finansowe, ustalone zgodnie z art. 27 ust. 3 i 4 ustawy o działalności kulturalnej, z zachowaniem wysokości dotacji organizatora. Plany te były sporządzane oraz zatwierdzane przez Dyrektora w terminach umożliwiającym prowadzenie gospodarki finansowej, po uzyskaniu informacji o wysokości przyznanych środków dotacji, zgodnie z art. 248 ust. 2 i 249 ust. 2 ufp.

Plan finansowy na 2023 r. został dwukrotnie zmieniony (w dniu 6 czerwca 2023 r. oraz 4 grudnia 2023 r.). Zmiana z dnia 6 czerwca 2023 r. wynikała m.in. z podpisanej w tym dniu umowy o dofinansowanie nr 00088-6523.2-SW0510003/23⁵⁶. W zmianie tej uwzględniono w pozycji - Przychody

⁵⁶ „Sobotnie zmagania z wędką w Dzierżąnej”.

z prowadzonej działalności – dofinansowanie z EFMR PO Rybactwo i Morze w wysokości 19 000,00 zł. Natomiast nie dokonano zmiany planu w zakresie dofinansowania z Narodowego Centrum Kultury⁵⁷ przyznanego umową nr 22/2023/NCK/EPM z dnia 14 lipca 2023 r. w kwocie 74 tys. zł⁵⁸, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości. Plany były podpisywane przez kierownika jednostki.

(akta kontroli str. 669-678)

2.3. W strukturze planów finansowych Gminnego Centrum Kultury wyszczególniono następujące grupy: I Przychody z prowadzonej działalności⁵⁹, II Dotacje z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu, III Koszty⁶⁰, IV Środki na wydatki majątkowe, V Środki przyznane innym podmiotom oraz w ramach wyniku finansowego (VI stan należności i zobowiązań, VII Stan środków pieniężnych).

Organizator informował⁶¹ Dyrektora o wysokości przyznanej dotacji podmiotowej na podstawie art. 248 ust. 1 ufp. Wysokość przyznanej i wydatkowanej dotacji w kolejnych latach objętych kontrolą wyniosła odpowiednio⁶²: 1 267,0 tys. zł w 2022 r., 1 348,2 tys. zł w 2023 r., 1 901,6 tys. zł w 2024 r., 1 905,0 tys. zł na 2025 r.

Wynik finansowy⁶³ za lata 2022-2023 wykazywał stratę w wysokości odpowiednio: 14,9 tys. zł. i 39,2 tys. zł, a 2024 r. został zamknięty zyskiem wynoszącym 33,7 tys. zł.

Najwyższą kwotowo kategorię przychodów⁶⁴ stanowiła sprzedaż usług (konto 700) i wynosiła: w 2022 r. - 148,2 tys. zł, w 2023 r. - 190,7 tys. zł, a w 2024 r. 188,0 tys. zł.

Najwyższe kwotowo kategorie kosztów⁶⁵ to: wynagrodzenia, które w latach 2022-2024 wynosiły odpowiednio: 880,6 tys. zł, 986,7 tys. zł i 950,5 tys. zł, usługi obce odpowiednio: 298,3 tys. zł, 289,4 tys. zł, 550,7 tys. zł, materiały i energia odpowiednio: 152,2 tys. zł, 219,4 tys. zł, 357,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 665-782)

2.4. Według polityki rachunkowości Gminnego Ośrodka Kultury otrzymane dotacje podmiotowe podlegały ewidencji na koncie 740. Do konta 740 prowadzona była ewidencja analityczna.

W latach 2022-2024 wydatkowano łącznie 5 227,9 tys. zł w tym z dotacji 4 516,8 tys. zł (86,4%), w tym z dotacji obejmującej m.in.:⁶⁶:

- w 2022 r. w kategorii wynagrodzenia 724,0 tys. zł⁶⁷, składki na ubezpieczenia społeczne 135,4 tys. zł, działalność kulturalna 185,1 tys. zł;

⁵⁷ Dalej: NCK.

⁵⁸ Kwota wynikająca z umowy.

⁵⁹ Sprzedaż usług, sprzedaż zaczytanych książek; przychody z funduszy pomocowych na pokrycie amortyzacji; dofinansowanie IKRA/Biblioteka Narodowa/(...).

⁶⁰ (1) Wynagrodzenia i składniki od nich naliczane, (2) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań, (3) zakup towarów, (4) Inne koszty.

⁶¹ Pismem z dnia 23 listopada 2021 r., 2 stycznia 2023 r., 29 grudnia 2023 r., 31 grudnia 2024 r.

⁶² Według sprawozdań rocznych z wykonania planu finansowego.

⁶³ Według sprawozdań finansowych za lata 2022-2024.

⁶⁴ Poza dotacjami opisanymi wyżej.

⁶⁵ Według sprawozdań finansowych.

⁶⁶ Najwyższe wartościowo kategorie.

⁶⁷ W tym osobowe 703,5 tys. zł, bezosobowe 20,5 tys. zł.

- w 2023 r. w kategorii wynagrodzenia 853,9 tys. zł⁶⁸, składki na ubezpieczenia społeczne 131,8 tys. zł, działalność kulturalna 179,2 tys. zł;
- w 2024 r. w kategorii wynagrodzenia 806,7 tys. zł⁶⁹, składki na ubezpieczenia społeczne 124,0 tys. zł, działalność kulturalna 520,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 704-741)

2.5. Centrum w pełni wykorzystało dotacje podmiotowe przyznane w latach 2022-2024.

Badaniem w zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji podmiotowej objęto środki otrzymane w 2023 r. i 2024 r., o wartości odpowiednio: 114,0 tys. zł i 150,4 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 11,1% oraz 12,6% kwoty dotacji wykorzystanej w każdym z tych lat.

Analiza 55⁷⁰ wydatków objętych ww. próbą wykazała, że zostały one poniesione terminowo, na cele związane z bieżącą działalnością Gminnego Centrum Kultury, w tym m.in. organizowanymi wydarzeniami kulturalnymi. Dowody księgowo (faktury) spełniały wymogi określone w art. 21 i 22 uor.

Wysokość dwóch ww. dotacji prawidłowo została wykazana w sprawozdaniach z wykonania planu finansowego za lata (odpowiednio): 2023 i 2024.

(akta kontroli str. 704-903)

2.6. W Gminnym Centrum Kultury podejmowano działania celem pozyskania dodatkowych środków finansowych na działalność kulturalną (innych niż dotacja podmiotowa gminy). Uzyskano m.in. dofinansowania na:

- zadanie⁷¹ pod nazwą: „Kultywowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego poprzez zakup strojów ludowych i regionalnych w ramach projektu „EtnoPolska” – edycja 2023 ze środków Narodowego Centrum Kultury. Dofinansowanie z NCK zgodnie z umową wynosiło 74,0 tys. zł, a koszt całkowity zadania 77,9 tys. zł. W ramach realizacji projektu zakupiono stroje⁷² dla orkiestry oraz zespołu Szczawianki i zespołu Giecznianki. Gminne Centrum Kultury wydatkowało w ramach realizacji zadania 76,2 tys. zł, w tym 72,3 tys. zł płatne z dofinansowania NCK⁷³ i 3,9 tys. zł jako wkład własny;
- zadanie⁷⁴ pod nazwą: „Sobotnie zmagania z wędką w Dzierżąnej”⁷⁵. Zgodnie z umową dofinansowanie w formie zwrotu poniesionych kosztów kwalifikowanych wynosiło 19,0 tys. zł. W ramach projektu zorganizowano zawody wędkarskie dla dzieci z nagrodami i występem artystycznym oraz pokazem przygotowania rybnego burgera. Gminne Centrum Kultury wydatkowało w ramach realizacji zadania 22,4 tys. zł, w tym w ramach dofinansowania z UE 19,0 tys. zł.

⁶⁸ W tym osobowe 843,6 tys. zł, bezosobowe 10,3 tys. zł.

⁶⁹ W tym osobowe 772,1 tys. zł, bezosobowe 34,6 tys. zł.

⁷⁰ 39 dokumentów księgowych za 2023 r. oraz 16 za 2024 r.

⁷¹ Umowa nr 22/2023/NCK/EPM z dnia 14 lipca 2023 r. zawarta pomiędzy Narodowym Centrum Kultury, a Gminnym Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji Dzierżązna 4, 95-001 Biała.

⁷² Stroje dla 27 członków orkiestry, 12 członków zespołu Szczawianki i sześciu członków zespołu Giecznianki.

⁷³ W dniu 13 września 2023 r. zwrócono na konto NCK niewykorzystane środki w kwocie 1 695,0 zł.

⁷⁴ Umowa o dofinansowanie nr 00088-6523.2-SW0510003/23 z 6 czerwca 2023 r. zawarta pomiędzy Województwem Łódzkim reprezentowanym przez Zarząd Województwa a Gminnym Centrum Kultury. Zadanie dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

⁷⁵ W ramach zadania osiągnięto cel: Kultywowanie lokalnego dziedzictwa związanego z działalnością rybacką poprzez organizację imprezy kulturalno-rekreacyjnej.

(akta kontroli str. 904-1064)

2.7. W Gminnym Ośrodku Kultury utworzono fundusz instytucji kultury, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności kulturalnej. Natomiast nie utworzono funduszu rezerwowego, o czym w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

Na koncie 800-01 - fundusz instytucji kultury został zaewidencjonowany wynik finansowy, tj. strata za lata 2022-2023 w kwotach odpowiednio 14,9 tys. zł. i 39,2 tys. zł oraz zysk za 2024 r. w kwocie 33,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 31-69, 698-703,1068-1086)

2.8. W Gminnym Centrum Kultury wprowadzono zarządzeniem Dyrektora regulamin udzielania zamówień publicznych, których wartość jest równa lub nie przekracza kwoty 130 tys. zł⁷⁶.

Z rocznych⁷⁷ sprawozdań o udzielonych zamówieniach składanych w wersji elektronicznej do Urzędu Zamówień Publicznych⁷⁸ wynika, że w latach 2022-2024 w Gminnym Centrum Kultury na zamówienia klasyczne, których wartość była mniejsza niż 130 tys. zł wydatkowano łącznie⁷⁹ (bez podatku od towarów i usług) 2 142,9 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą, Gminne Centrum nie udzielało zamówień w trybie ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁸⁰.

(akta kontroli str. 1203-1248, 1399-1455)

W § 4 i nast. regulaminu obowiązującego do 28 kwietnia 2025 r.⁸¹ opisano procedurę udzielania zamówień publicznych obejmującą zamówienia o wartości poniżej 10 tys. zł, o wartości od 10 tys. zł do 50 tys. zł oraz o wartości przekraczającej 50 tys. zł.

Zweryfikowano udzielenie zamówień na zakup namiotów, wykonanie pokazu przygotowania burgerów rybnych oraz obsadę sędziowską zawodów wędkarskich.

W przypadku zamówienia na zakup dwóch namiotów niezbędnych do organizacji imprez plenerowych o wymiarach 3m na 6 m wystąpiono z właściwym wnioskiem o udzielenie zamówienia publicznego. W ramach naboru nikt nie złożył oferty. Ostatecznie, po kontakcie telefonicznym z trzema

⁷⁶ Zarządzenie nr 3/2021 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąnej z dnia 18 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 tys. euro – kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych; zmienionym Zarządzeniem nr 10/2022 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej z dnia 29 sierpnia 2022 r.; zmienionym Zarządzeniem nr 5/2025 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z siedzibą w Dzierżąnej z dnia 28 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Gminnym Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej.

⁷⁷ Nr 2022/SPRR 00014290/01 z 24 lutego 2023 r.; Nr 2023/SPRR 00003480/01 z 07 lutego 2024 r.; Nr 2024/SPRR 00019481/01 z 26 lutego 2025 r.

⁷⁸ Potwierdzeniem, że sprawozdanie wpłynęło do UZP w wersji elektronicznej jest pojawienie się na stronie systemu UZP oraz w formularzu sprawozdania numeru referencyjnego i daty, wygenerowanych przez system UZP.

⁷⁹ W 2022 r. 540 431,93 zł, w 2023 r. 664 267,98 zł, w 2024 r. 938 247,23 zł.

⁸⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605.

⁸¹ Zarządzenia nr 10/2022 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej z dnia 29 sierpnia 2022 r.

firmami dokonano zakupu dwóch namiotów za łączną cenę 6,8 tys. zł brutto (najkorzystniejsza oferta).

Do potencjalnych wykonawców pokazu przygotowania burgerów rybnych oraz obsady sędziowskiej wysłano zapytania ofertowe. Po przesłaniu ofert wybrano wykonawców, którzy zaproponowali najkorzystniejsze oferty. W przypadku wykonania pokazu wystawiono fakturę za 6,0 tys. zł, a w przypadku obsady sędziowskiej zawodów wystawiono rachunki na łączną kwotę 3,7 tys. zł.

Dowody księgowe (faktury i rachunki) stanowiące podstawę do zapłaty za trzy analizowane zamówienia, były zgodne z rzeczywistym przebiegiem dokumentowanych operacji gospodarczych, kompletne i spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 uor.

(akta kontroli str. 999-1060, 1203-1248, 1505,1529)

2.9. Szczegółowa kontrola trzech zawartych umów wykazała, że w przypadku dwóch⁸² gwarantowały one zabezpieczenie interesu prawnego i ekonomicznego Gminnego Centrum Kultury. Natomiast jedna umowa⁸³ nie zawierała takich zapisów, o czym szerzej w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

Umowy zawierały zapisy dotyczące zakresu zamówienia, terminu wykonania oraz warunków zapłaty wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 1342-1351)

2.10. W okresie objętym kontrolą, informacje o przebiegu wykonania planu finansowego (za półrocze) oraz sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego jednostek składane były do Organizatora w terminach⁸⁴ wskazanych w art. 265 ufp. Informacje półroczne zawierały wymagane przywołanym przepisem dane o wysokości należności oraz zobowiązań, w tym wymagalnych (które nie wystąpiły), a sposób prezentacji danych zamieszczanych w sprawozdaniach rocznych podawany był w szczególności nie mniejszej niż w planach finansowych.

(akta kontroli str. 1342-1351)

Dyrektor składał Organizatorowi rozliczenie dotacji za lata objęte kontrolą, które Organizator przyjmowane bez uwag⁸⁵. Sprawozdania z wykonania planu Gminnego Centrum Kultury składane były za okres objęty kontrolą we właściwym terminie.

(akta kontroli str. 698-741)

Wartość należności i zobowiązań, wykazana w sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych: o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z), składanych za IV kwartał 2024 r., była zgodna z danymi ujętymi

⁸² Umowa nr 68/2023 z dnia 27 grudnia 2023 r., z MS Sp. z o.o. dot. zakupu oleju opałowego lekkiego L-1 do celów grzewczych o wartości 29,7 tys. zł brutto. Umowa z dnia 18 stycznia 2024 r. zawarta z Al"D" dotycząca występu na imprezie plenerowej w kwocie 46,1 tys. zł.

⁸³ Umowa nr 58/2024 z 13 grudnia 2024 r. zawarta z DM na organizację koncertu świątecznego za wynagrodzeniem 8,0 tys. zł brutto.

⁸⁴ Informacja o przebiegu wykonania planu finansowego (sprawozdanie za półrocze): za I półrocze 2022 r. w dniu 15 lipca 2022 r., za I półrocze 2023 r. w dniu 21 lipca 2023 r., sprawozdanie z I półrocza 2024 r. w dniu 31 lipca 2024 r. Sprawozdania roczne z wykonania planu finansowego złożono w dniach: za 2022 r. 24 lutego 2023 r. (stan kserokopii utrudnił odczyt), za 2023 r. w dniu 28 lutego 2024 r., za 2024 r. w dniu 28 lutego 2025 r.

⁸⁵ W dniu 24 lutego 2023 r., w dniu 14 lutego 2024 r. 30 stycznia 2025 r.

w ewidencji księgowej. Ww. sprawozdania zostały przekazane Organizatorowi terminowo.

(akta kontroli str. 1352-1398)

2.11. Dyrektor zapewnił warunki lokalowe i wyposażenie Gminnego Centrum Kultury niezbędne dla realizacji jego celów statutowych (powierzchnia użytkowa 455,1 m²). W budynku głównym na parterze znajdowała się sala dworska na 40 osób, sala spotkań, sala bezpośrednio przylegająca do wejścia głównego (recepcyjna), kuchnia z zapleczem kuchennym oraz sanitariaty. Na wyższej kondygnacji znajdowały się pomieszczenia biurowe oraz magazyny. Na terenie parku dworskiego zlokalizowana była scena.

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 2/2022 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury z dnia 10 stycznia 2022 r. w sprawie regulaminu Ośrodka Szkoleniowo – Wypoczynkowego w Dzierżąnej⁸⁶ stanowił cennik za świadczone usługi m.in. wynajmu terenu, domków kempingowych⁸⁷ i sali dworskiej. Załącznik nr 4 do przedmiotowego zarządzenia stanowił wzór umowy najmu sali dworskiej. Salę dworską, zgodnie z cennikiem, można było wynająć za 1,0 tys. zł na 12 godzin lub godzinowo za kwotę 100 zł/h. Do analizy prawidłowości gospodarowania powierzonym majątkiem zweryfikowano 12 umów.

Umowy w formie pisemnej zawierano zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do zarządzenia i w kwotach ustalonych w regulaminie. Wszystkie umowy zostały obustronnie podpisane.

(akta kontroli str. 1276-1341)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą (2022-2025) w Gminnym Centrum Kultury nie utworzono funduszu rezerwowego, co było niezgodne z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej.

W konsekwencji, zapisy dotyczące funduszu rezerwowego nie zostały zamieszczone w treści Zarządzenia nr 14/2022 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dzierżąnej z dnia 18 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki (zasad) rachunkowości w Gminnym Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji z/s w Dzierżąnej, zapisy dotyczące funduszu rezerwowego nie zostały również uwzględnione w zasadach funkcjonowania kont polityki rachunkowości.

Była Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że w okresie objętym kontrolą, nie utworzono funduszu rezerwowego, ponieważ w dwóch latach jednostka nie osiągnęła zysku netto, a fundusz ten tworzy się wyłącznie z zysku netto za poprzedni rok obrotowy. W przypadku gdy jednostka wypracowała zysk netto, nie został on formalnie przeznaczony na fundusz rezerwowy. Zysk był wykazany

⁸⁶ W skład Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego wchodzi: tereny rekreacyjne, parkingi, miejsca postojowe, ścieżki rekreacyjne, staw, pomost, domki kempingowe, ciągi pieszo-jezdne, park, tężnia, siłownia plenerowa, plac zabaw, obiekty edukacyjne, scena, sala dworska, dworek, kawiarnia, kuchnia, obiekty rekreacyjne (miejsce na grilla i ognisko, altany).

⁸⁷ Dodatkowo w cenniku określono płatność za: rozstawienie namiotu (cena zależna o wielkości namiotu – liczby osób: od 40,0 zł do 80,0 zł za dobę); przyczepę kempingową (analogicznie cena od 80,0 zł do 150,0 zł za dobę); pobyt zwierząt; parkowanie samochodu; organizację ogniska lub grill'a; wynajęcie sceny; wynajęcie terenu pod stoisko gastronomiczne, handlowe, usługowe, ćwiczenia rekreacyjne, pobyt nad wodą i wędkowanie; wynajęcie powierzchni reklamowej.

na koncie 860 „Wynik finansowy” i przechodził na fundusz instytucji kultury, bez wyodrębnienia funduszu rezerwowego.

Dyrektor wyjaśniła, że zarządzenie nr 14/2022 w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości nie zawierało zapisów dotyczących funduszu rezerwowego, ponieważ w momencie jego opracowywania jednostka nie osiągała zysku netto, który mógłby stanowić źródło jego utworzenia. W związku z tym uznano, że zapis ten miałby charakter czysto formalny i nie byłby realizowany w praktyce. Dyrektor dodała, że polityka rachunkowości zostanie uzupełniona o odpowiednie zapisy dot. tworzenia funduszu, sposobu księgowania i wykazywania w sprawozdaniach finansowych.

Dyrektor ustosunkowała się także do sytuacji wypracowania zysku netto i księgowaniu go z pominięciem funduszu rezerwowego. W tak opisanej sytuacji zysk był wykazywany na koncie 860 – „Wynik finansowy” i przechodził na fundusz instytucji kultury, bez wyodrębniania funduszu rezerwowego. Ponadto dodała, że zysk nie był ujmowany w polityce rachunkowości jako element tworzący fundusz rezerwowy z uwagi na brak takiej regulacji w obowiązującym zarządzeniu oraz brak obowiązku tworzenia funduszu rezerwowego w przypadku braku zysku lub jego niewielkiej wysokości.

Była Dyrektor wyjaśniła, m.in. że fundusz rezerwowy tworzy się z zysku netto, a do 2023 r. Takiego zysku nie było.

(akta kontroli str. 31-69, 698-703,1068-1086, 31-69, 698-703,1068-1086, 1481-1484, 1523, 1526)

2. Plan finansowy na 2023 r. wbrew obowiązkowi określone w art. 52 ust. 3 ufp nie został zaktualizowany, pomimo zmiany w zakresie przychodów po otrzymaniu dofinansowania z Narodowego Centrum Kultury, w kwocie 74,0 tys. zł⁸⁸, na podstawie umowy nr 22/2023/NCK/EPM z dnia 14 lipca 2023 r.

Dyrektor w wyjaśnieniach wskazała m.in., że z uwagi na długotrwałą nieobecność pracowników zajmujących się w latach 2022 i 2023 planami finansowymi i zmianami w ich zakresie, trudno było wykazać przyczyny zmian w planach dotyczące poszczególnych projektów.

Była Dyrektor wskazała m.in., że nie ma dostępu do dokumentów na pewno było objęte zmianami w innej pozycji.

(akta kontroli str. 1481-1484, 1523, 1526)

3. W umowie, której przedmiotem była organizacja koncertu świątecznego podczas wydarzenia pn. „warsztaty świąteczne dla mieszkańców” w dniu 15 grudnia 2024 r. o wartości 8,0 tys. zł brutto – nie zabezpieczono interesu Gminnego Centrum Kultury na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania ww. umowy przez kontrahenta Gminnego Centrum Kultury, poprzez

⁸⁸ Z przyznanego dofinansowania określonego w §1 ust. 6 umowy nr 22/2023/NCK/EPM wydatkowano 72 305,00 zł.

brak zamieszczenia w tej umowie postanowień przewidujących możliwość naliczenia kar umownych w ww. przypadkach
Dyrektor wyjaśniła, że w wyniku omyłki podczas tworzenia umowy nie określono kar umownych.

(akta kontroli str. 1342-1351, 1501-1504)

OCENA CZĄSTKOWA

Prowadzona przez Gminne Centrum Kultury w latach objętych kontrolą gospodarka finansowa opierała się na planach finansowych, uwzględniających źródła przychodów i kosztów działalności, jednak plan na 2023 r. wbrew obowiązkowi określonymu w art. 52 ust. 3 ufp nie został zaktualizowany, pomimo zmiany w zakresie przychodów po otrzymaniu przez Gminne Centrum Kultury zewnętrznego dofinansowania.

Ośrodek podejmował działania w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie swojej działalności. Przyznane dotacje podmiotowe oraz udzielone dofinansowania, zbadane w toku kontroli, wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. Terminowo przedłożono także informacje i sprawozdania z wykonania planu.

Ponoszenie wydatków na zakupy towarów i usług odbywało się z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków, jednak jedna skontrolowana umowa nie zawierała zapisów zabezpieczających interes Gminnego Centrum Kultury.

Badane dowody księgowe, stanowiące podstawę wydatków, zostały prawidłowo opisane i zweryfikowane w ramach funkcjonującego w Gminnym Centrum Kultury systemu kontroli finansowej i spełniały wymagania określone w art. 22 ust. 1 uor.

Gminne Centrum Kultury posiadało Politykę rachunkowości, jednak w księgach rachunkowych nie funkcjonowało konto funduszu rezerwowego, co było niezgodne z zapisami art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej.

Dyrektor zapewnił warunki lokalowe i wyposażenie niezbędne dla realizacji celów statutowych Gminnego Centrum Kultury.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

1. Podjęcie działań w celu dostosowania budynku Gminnego Centrum Kultury dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami wynikającymi z m.in. z rozporządzenia ws warunków technicznych budynków.
2. Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych służących dokonywaniu weryfikacji rzetelności danych wykazywanych w sporządzanych przez Gminne Centrum Kultury dokumentach sprawozdawczych i planistycznych (aktualizacja planów finansowych).
3. Wdrożenie mechanizmów gwarantujących zawieranie umów za zakup usług/dostaw/towarów, zapewniających zastosowanie w tych umowach zapisów gwarantujących zabezpieczenie interesu prawnego i ekonomicznego Gminnego Centrum Kultury, w tym w szczególności w wypadku niewykonania lub

nienależytego wykonania zobowiązania przez kontrahentów Gminnego Centrum Kultury.

- Wnioski
1. Aktualizacja polityki rachunkowości Gminnego Centrum Kultury i dostosowanie jej do wymagań głównie w zakresie funduszu rezerwowego.
 2. Dostosowanie treści Regulaminu organizacyjnego do faktycznych zasad funkcjonowania Gminnego Centrum Kultury, w zakresie m.in. jego struktury oraz obowiązków i kompetencji przypisanych danym stanowiskom pracy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 10 września 2025 r.

Kontroler

Marcin Kuzan

Główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor
Radca Prezesa NIK
Piotr Walczak

/podpisano elektronicznie/